

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ES 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, fél évre 5 K, negyed évre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10.489. szám.

Bizalom a kormányban.

Alig néhány napja történt, hogy a függetlenségi párt értekezletén, a közösgyi kiadásokról szóló törvényjavaslat felett folytatott vita folyamán, a pártban bizonyos nyugtalanság és forrongás volt észlelhető és igen erős kifogások voltak hallhatók a közösgyi kiadások megszüntetése ellen. A pártnak egy jelentékeny része azt a felfogást vallotta, hogy mindaddig, a míg a kormány az alkotmánybiztosítókra célzó javaslatokat a képviselőház elé nem terjeszti, a párt közös-ügyes költségekre egy fillért sem szavazhat meg. Kossuth Ferenc, Ugron Gábor és Szentiványi Árpád egymásután szólaltak fel, hogy a pártot a kormány alakulásánál elvállalt kötelezettségek teljesítésében támogatásra bírják, de mert az erősen felkorbácsolt hullámok még akkor sem simultak el teljesen, Apponyi Albert gróf egyenesen fölvetette a bizalmi kérdést. Igen hosszasan beszélt és a többi között ezeket mondta: „Nagyon szeretem, hogy ez a javaslat ide került a függetlenségi párt értekezlete elé, mert ennek elfogadása bizalmi kérdés. És sokkal jobb, ha a párt most dönt a kormánnyal szemben való bizalmáról, mert így a kormány már most levonhatja a konzekvenciákat és előbb megszabadul attól a teherrel, amelyet önként vállalt.” Apponyi szavai mély hatást tettek a pártra és a beszéd meggyőző erejének köszönhető csak, hogy az értekezlet egyhanguan elfogadta a javaslatot, miután még Holló Lajos kijelentette, hogy a jövőben mindaddig, a míg az alkotmánybiztosítók a képviselőház elé nem kerülnek, addig a függetlenségi párt egy fillérnyi közös költséget és egy ujoncot sem szavaz meg.

E tényeket szükségesséknél láttuk ide szögezni, mert éppen ezeknek kapcsán kívánjuk elmondani, hogy vármegyei törvényhatóságunk gyűlésein is egy új korszak kezd a régivel ellentétben felvirradni. Míg régebben a felülről jött presszio nyomán, minden kormányintézkedést, utasítást, rabszolgai meghunyászkodással, hyperlojális vaksággal, ellenvélemény és gondolatszabadságunk korlátozásával egyszerűen, sőt köszönettel tudomásul vettünk és a nagybizalomoztogatást krözüsi bő-

kezűséggel pazaroltuk, addig most a szabad vélemény őszinte nyilvánítása, a kritikai jog objektív gyakorlása és a bizalom nyilvánítás csak valóban kiérdemelt esetekben való, takarékos osztása kezd érvényre jutni és ezt annak tulajdoníthatjuk, hogy a törvényhatósági gyűléseken ma egy olyan egyéniség elnököl Ugron Ákos főispán személyében, a ki maga a megtestesült igazság és hazafiság, a ki tehát a bizottsági tagok szabad véleménynyilvánításának tiszteletben tartása által, szabad tért nyit a lelkek őszinte megnyilatkozásának és a hazafiui aggodalmak kifejtésének. És ez így van helyén, így van rendjén, mert csak így helyezkedhetik vármegyei törvényhatóságunk azon biztos erkölcsi és hazafias alapra, mely tekintélyt és etikai értéket kölcsönöz neki úgy felfelé, mint lefelé.

Az első, határozottabb lépés e téren már is észlelhető:

Dr Váentsik Ferenc vármegyei tiszti főügyész javaslata alapján, Dr Lukácsffy István módosításával, törvényhatóságunk Somogyvármegye átiratának tárgyalása kapcsán, a hétfőn lefolyt gyűlésen kimondja, hogy a legutóbbi időben bizonyos oldalról, támadások és gyanúsításokkal illetett és elvfelelővel is megvádolt kormány iránt rendíthetetlen bizalommal viseltetik s az ország függetlenségének kivívására irányuló nagy és nehéz munkájában hazafias készséggel támogatja.

Elvárja azonban, hogy úgy az alkotmánybiztosítók törvénybe iktatásánál, mint a jelenleg folyamatban levő kiegyezési tárgyalások rendén az országnak kétségtelen törvénnyel is biztosított jogait megvédelmezi s az önálló magyar jegybank felállítása s az önálló vámterületnek 1915, legkésőbb 1917-ben való tényleges életbeléptetése által valóra váltja a hozzá fűzött reményeket.

Megköveteli, hogy az önálló vámterületből méltán várható gazdasági fellendülésnek egy hosszú lejáratu, az államok szövetségében álló, másik államfélnek az eddighez hasonló jogosulatlan előnyöket biztosító vám-szerződés által újat állni nem fogja, hanem fenntartja az állam függetlenségéből önként folyó teljesen szabad és korlátlan önrendelkezési jogot s ezáltal az önálló vámterület jogi fogalmának valódi tartalmát és lényegét megadja.

Tiltakoznunk kellene az ellen, hogy ugynevezett katonai engedményekért a másik államfél részére gazdasági előnyök biztosítsanak.

Arról vagyunk meggyőződve, hogy a magyar katonai vezényszó és ezzel egy komplexumban támasztott katonai követelmények teljesítéséhez a nemzetnek elvitáztatlan joga van s az előszabott átmeneti kormányzati idő leteltével ezek életbeléptetése sa-

ját jogunkból kifolyólag és akképp lesz követelendő, hogy azokért cserében más előnyöket biztosítani ne kelljen.

Tudjuk, hogy kormányunk is teljes erély- és kitartásával s kormányt alkotó férfiak lángoló hazaszeretete és elvhűségével ugyanezen célra törekszik s így közös elvi alapon állva, örömmel ragadjuk meg az alkalmat bizalmunknak, szeretetünknek és ragaszkodásunknak ismételt is kifejezést adni.

Törvényhatóságunk ezen hazafias, nyílt és őszinte megnyilatkozásával bizonyítékát adta önálló és független gondolkodásának és bebizonyította, hogy a valódi érdemeket ép úgy tudja elismerésével és bizalmával honorálni, a mint majdan megtudja védeni nemzetünket és alkotmányunkat, ha ellene bármely oldalról támadások intéztnének.

A kormányok erkölcsi léte a nemzet bizalma és támogatása nélkül csak üres cifraság; a nemzet pedig bizalmával és szeretetével csak olyan kormányt támogathat, mely a nemzet eszméinek és akaratának megvalósításában keresi és találja hazafias önértetének kielégítését.

A kényszerült bizalom csak elpalástolt bizalmaflanság, mely a kormánynak ideig-óráig való fennállását lehetővé teszi; de a szigorú ellenőrzés tüzeiben megkristályozódott őszinte bizalom a kormányoknak befelé és kifelé szilárd alapul szolgálhat.

Gyermeknap városunkban.

Az Országos Gyermekvédő Liga és néhány lelkes emberbarát, fáradságot, munkát és áldozatot nem kímélve, egy nagyszabású gyermekvédelmi alkotáson fáradozik, mely arra lesz hivatva, hogy a szegény elhagyott, züllésnek indult gyermekek türelmetlen sorsát ne csak enyhítse, de azokból a társadalomnak és az emberiségnek hasznos és munkás polgárokat neveljen.

Ez a gyermekmentő akció nem egy helyhez kötött, ugynevezett lokális érdeket van hivatva szolgálni, hanem az egész országra kiterjed és egyes egészséges vidékeken felállítandó internátusok alapítására törekszik első sorban.

A fővárosban az ideai nagyszabású gyermeknap április hó 2-án és 3-án tartatott meg és az ország majdnem minden nagyobb városa ugyanezen időben rendezte jótékony ünnepéleit a fenti szent cél gyámolítására. Nálunk ez Ugron Ákos főispánunk betegsége miatt a jelzett időben halasztást szenvedett, de annál nagyobb buzgalommal indult most meg a gyermeknapot hozzákn méltóan, minél nagyobb eredménnyel tarthassuk meg.

E célból hívta össze megyénk derék főispánja vasárnapra, a hó 28-ára városunk társadalmának színe-javát egy értekezletre, mely délelőtt 11 órákor, a megyeháza tanácstermében rendkívüli érdeklődés mellett folyt le.

Ugron Ákos főispán elfoglalta az elnöki széket és előterjeszti, hogy a helybeli jótékony nőegyesület elnök-nőjével szövetkezve, hívta össze az előleges értekezletet, mely a gyermeknap megtartásának módozatait, idejének meghatározását lesz hivatva megvitatni. Szívélyesen üdvözlí az egybegyűlteket, ismerteti a gyermekvédelem magasztos, humánus célját és feladatát, megnyitja az értekezletet és felkéri a jelenlevőket, hogy alakítsák meg az elnökséget.

Ennek folytán egyhangulag elnöknek Ugron Ákos főispán, társelnöknek Dr Damokos Andorné alispán, jegyzőknek Pálffy Jenő szolgabíró és Becsek Aladár szerkesztő választottak meg. Választás után elsőnek Bod Károly tanár szólalt fel, a ki remek szép beszédben kifejtette, hogy e nagy és nemes cél érdekében tervezett ünnepély volna legalkalmasabb arra, hogy a mindnyájunkat lenyűgöző társadalmi osztálykülönbség megszüntetésére kísérlet tétessék, mert e szent cél szolgálatába minden nemesen érző és gondolkodó emberbarátnak együvé kell tömörülni; kéri az elnök főispán urat, hogy egyénisége súlyával, közszeretetének örvendő személyiségeivel maradjon az ügynek teljes befejeztéig az élén és hasson oda, hogy e megindított mozgalmából úgy az intelligencia, mint a polgári, kereskedelmi és iparos osztályai városunknak, kivégek az őket megillető részt. Sőt tegyünk eléget mindnyájan a kötelességünknek azzal, hogy tömörüljünk a jótékony-ság jegyében egy egész, erős társadalommá, mely egymást megértve, támogatva, biztosabban szolgálhassa majd minden közhasznú és közérdekű intézményt.

E szép felszólalást a jelenlevők általános tetszéssel fogadták és elhatároztatt, hogy társadalmunk minden tényezői felkérnek az ünnepélyhez való csatlakozásra.

Ezután elnök főispán, az általános ünnepélyre egy 60 tagú férfi és 60 tagú női bizottságot hozott javaslatba, mit az értekezlet elfogadott.

Elnök felszólításának eleget téve, Deréki Antal szerkesztő terjesztette elő az ünnepély megtartására vonatkozó, minden irányban kiterjedő programját, mely többek hozzászólása után minden részletében elfogadtattott.

Határozattá emeltetett, hogy a gyermeknap Székelyudvarhelyen május 18, 19. és 20-án tartatik meg, a következő sorrendben:

I. Szombaton, május hó 18-án a bevásárlási nap, melyre a helybeli összes kereskedők felszólítandók, hogy e napon összes bevételeiknek egy bizonyos százalékát a gyermekvédelmi liga javára adják.

II. Vasárnap, május 19-én gyűjtési nap; a város összes templomaiban urnák fognak felállítani önkéntes filléres adományok gyűjtése céljából, mely urnák mellett az istenitisztelet alatt felváltva városunk lelkes höl-

gyei eszközlik a gyűjtés jótékony munkáját.

III. Hétfőn május 20-án a Budapest szálloda színháztermében esetleg táncvivalommal egybekötött nagyszabású színelőadás rendeztetik, felerészben a gyermekvédő liga, felerészben pedig helybeli jótékony céljára.

Az ebből kifolyó teendők elintézésére három szűkebb bizottság alakított.

A május 18-iki teendők intézésére Soó Gáspár elnökletével: Solymossy Endre, Vajda Ferenc, Becsek Aladár, gróf Mikes János, Vári Albert, Gönczi Lajos, P. György József és Bod Károly választottak.

A május 19-iki urnabizottságba Dr. Damokos Andorné elnökletével: özv. Török Pálné, özv. Kabos Károlyné, Homolay Lajosné, Barabás Andrásné, Egyed Balázné, Schiller Irma, Becsek Aladárné, Mátéffy Domokosné, Nosz Gusztávné, Demény Ferencné, Rösler Károlyné, Riemer Gusztávné, Vajda Ferencné, Vári Albertné, Kovácsy Albertné választottak, mely bizottság még a saját hatáskörében 30 taggal egészíti ki magát.

A május 20-iki vigalmi bizottságba Dr. Damokos Andor elnökletével: Deréki Antal, Bod Károly, Mátéffy Domokos, Nosz Gusztáv és Pálffy Aladár választottak meg. E bizottságok feladata lesz a társadalom minden rétegéből magukat kiegészíteni.

Dr. Kovácsy Albert azon indítványára felett, hogy a színelőadás helyett a kollégium kertjében „Cabaret” estélyivel egybekötött nyilvános nyári mulatság rendeztessék, az értekezlet az előbb hozott határozathoz tért át.

Elnöklő főispán a megválasztott bizottságokat, az idő rövidsége miatt sürgős munkálkodásra szólítja fel és kéri, hogy a vasárnap, f. hó 5-én ismét egybegyűlendő értekezlet elé, lehetőleg már kész tervezetekkel lépjenek.

Ezzel a vasárnapi előértekezlet véget ért.

Udvarhelyvármegye közgyűlése.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága Ugron Ákos főispán elnökletével folyó hó 29-én tartotta meg tavaszi rendes közgyűlését a tagok élénk érdeklődése mellett.

A főispán közhelyesséssel kísért megnyitó beszéde után, a melyben az elhunyt bizottsági tagokról is megemlékezett, Daniel Lajos emelkedett szóra és meleg hangon, őszinte szívből üdvözölte a közszeretben álló főispánt azon alkalomból, hogy ma egy éve iktatta be törvényhatósági bizottságunk főispáni székébe. Lelkes éljenzés követte felszólalását, amelynek elhangzása után Ugron Ákos főispán szívesen fogadta az üdvözlést s azon reményének adott kifejezést, hogy közös akarattal megtaláljuk azt a pontot, melyen a nézetek találkoznak. A törvh. biz. további támogatását kéri.

A király és Thaly Kálmán köszönő iratát tudomásul véve, a politikai természetű vármegyei átiratokat vetétek tárgyalás alá.

Sopron sz. kir. városnak a virilis intézmény eltörlésére irányuló átiratát a közgyűlés nem támogatja; sem nemzeti, sem elvi szempontból annak eltörlése nem kívánatos, sőt fenntartását ohajtja.

Hevesvármegyének az alkotmánybiztosítók ügyében küldött átirata kapcsán Dr. Lukácsffy István a vármegye előbbi kérvényének megújítását szükségesnek tartja, mivel semmi pozitívumot nem lát az eddigi kísérletezésekben. Ugron Zoltán, Dr. Kovácsy ellenzik a felirat ismétlését. Dr. Valentsik szintén nem kívánja az ismétlést ezuttal, mert Andrásy gróf belügyminiszter nyilatkozata után annak szükségét nem látja. Lukácsffy indítványát a legközelebbi közgyűlésre halasztja.

Az aratási sztrájk esetére a katonaságnak munkára való átengedése iránt, feliratot intéznek a kormányhoz.

A magyar nyelvnek a népiskolában való sikeres tanítása ügyével kapcsolatosan Papp Mózes tanár indítványára Apponyi Albert gróf közoktatási minisztert melegen üdvözli s ezt feliratban is kifejezésre kívánja juttatni a közgyűlés.

Sáros vármegyének az alkoholizmus megakadályozásáról szóló átiratával kapcsolatosan Ugron Zoltán örömmel veszi tudomásul Szentegyházasszaltó képviselőtestületének a korcsmák vasárnapi zárvatartása érdekében hozott határozatát, valamint Borsos községe hasonló értelmű szabályrendeletét. Ezt annál inkább üdvösnek, jónak és helyesnek tartja, mert Fátfalván 30—40 gyermeket csábítottálra egy asszony, aki ellen most foly az eljárás. A főispán a pálinkaital veszedelmét teljes mértékben elismeri s épen erre való tekintettel mindent elkövetett, hogy a nép ettől megmentessék. Ezuttal is kéri a főszolgabírákat és körjegyzőket, hogy a közigazgatási bizottság rendelkezésének a legteljesebb mértékben eleget tegyenek. Jäger József szintén örömmel fogadja a nevezett községe határozatát és a szabályrendeletet, ugyancsak elismeréssel adóz a főispánnak tett intézkedéseiről. Ohajtja azonban, hogy a szabályrendelet jogerőre emelkedés után a legszélesebb körben elterjesztessék a törvényhatósági bizottság mai határozatával együtt.

Zombor város átiratához csatolkozva, kimondja a közgyűlés, hogy jövőre a nem fertőzött udvarokból a sertések a vásárokról szabadon legyennek hajthatók, a szőrványos betegülések esetén pedig vásárok is tarthatók legyenek.

Somogyvármegye átirata élénk eszmecserére adott alkalmat. Hozzá szólottak Dr. Lukácsffy, Soó Gáspár, Ugron Zoltán, Kassay József és Dr. Valentsik Ferenc tiszti főügyész, aki a nemzeti kormány üdvözlésére vonatkozó határozati javaslatot terjesztett be, a melyről lapunk első helyén emlékezünk meg.

Szeged város emlékiratát a harmadik egyetem elnyerése ügyében tudomásul vette a közgyűlés; állást nem kíván foglalni. Ugyanez volt a határozat Győr szab. kir. városnak a vármegyék és városok önkormányzati ügyében elfoglalt álláspontjára is.

A tencseni csata színhelyén felállítandó Rákóczi-emlékre és a Petőfi-ház alapja javára a segélyezési alapból 100—100 K-át utalványozott a bizottság.

Az alispáni jelentést felolvasottnak tekintette a bizottság, miután ki nyomtatva, minden tag megkapta. Ehhez Papp Lőrinc máréfalvi székely szoltó elsőnek és a községe körül levő ut hiányára hívta fel a figyelmet. A távol levő alispán helyett, de ugyis, mint illetékes szakember, Szobotka Rezső főmérnök adott felvilágosítást. Majd Péterfy Lőrinc szenttamási agilis plebános tett megjegyzéseket a jelentéssel kapcsolatosan. Elpanaszolja, hogy az iskolaszékekhez — az alispáni jelentés szerint — rendeletet küldöttek, azonban ő, mint szintén iskolaszéki elnök, ilyen nem kapott mai napig sem. Az iskolai mulasztások okát abban látja, hogy a birságpénzeket sehol be nem hajtják s így neveltségessé válik a hétről-hétre teljesített kimutatás és hiábavaló az ezzel töltött időpazarlás. Marostordavármegyében különösen az első birságot feltétlenül felhajtják s így további mulasztás nem történik.

Különös esetet említ fel a tanügyi életből. Ha nem tudná megbízható adatokból a szomorú valóságot, el sem hinné, hogy a huszadik században ilyen hajmeresztő dolog megtörténhessék. Varság községben szeptember óta egy fiatal tanító egy fillérnyi fizetést sem kapott azon a címen, mert előde a saját illetmé-

nyét felvette. Mikor pedig a tanfelügyelőséghez fordult ebben az ügyben, onnan azzal utasították el, hogy egyéb dolguk is van, mert több mint 300 sürgős ügy várja az elintézését. Az ilyen „éhező tanítók”-kal nem lehet csatát nyerni; elvégre az ember csupa hivatásból és reménységből nem élhet...

Ugron Ákos főispán válaszolt a felszólalásra s kijelentette, hogy ez nem tartozik az alispánhoz, és igen sajnálja, hogy a felszólaló nem ő hozzá fordult ebben a dologban. Felkéri ismételtelen az érdekelteket, bizalommal menjenek hozzá minden a közigazgatás és általában az ő hatásköréhez tartozó ügyben. Azonban érdeklődni fog a felhozott eset iránt és a legszigorubb eljárásról már előre is biztosíthatja.

Ugron Zoltán sajnálja, hogy az alispán a családjában beállott gyász miatt nincs jelen, de azért az alispánt helyettesítő főjegyzőnek figyelmébe ajánlja: minél több időt töltsön a vidéken és közvetlen szemlélethől igyekezzék az alispán a népbajairól információkat szerezni. Ugyanezt ajánlja a főszolgabírának is. Az apaállatok kellő számban való beszerzése ellen mindent elkövetnek az egyes községek. Ezt ellensúlyozni szükséges, mert népünk az állattenyésztés intenzívebb felkarolása nélkül nem boldogulhat.

Daniel Lajos megjegyzi, hogy az adókiadás körül történetekről illetve az adófelszámolási bizottság jelentéséről egy szó sincs az alispáni jelentésben; noha ennek felvételét egy korábbi közgyűlési határozat egyenesen elrendeli. Kéri, hogy jövőre a közgyűlés emez intézkedése respektáltassék. Különben a jelentést tudomásul veszi.

A vármegyei kölcsönök konvertálására az alispán és tiszti ügyész megbízást nyert. A hat százalékos drága kölcsönök ilyen átváltoztatása évenként kb. 5000 K megtakarítást eredményez.

A héjjasfalva—székelyudvarhelyi vasúttársaság közgyűlése a vármegye, mint legnagyobb részvényes képviselőjében Dr. Damokos alispán, Dr. Valentsik tiszti ügyész és Dr. Kovácsy küldettek ki.

Igen érdekes eszmecsere fejlődött ki a villamvilágításnak a vármegye hivatali helyiségeibe való bevezetése körül. Dr. Lukácsffy, Ugron Zoltán, Szobotka főmérnök és Dr. Valentsik szóltak a kérdéshez. Majd napirendről levették s tervezet és költségvetés előterjesztésére utasították az alispánt.

Dr. Havass Rezsőnek Dalmácia visszacsatolása iránt az országgyűléshez intézett kérvényét magáévá tette a közgyűlés. Hasonló kérvényt intéz a képviselőházhoz.

Barcsay Károly és társai székelyudvarhelyi szövetségeseknek a vármegye címerének védjegyül való használatára engedélyt adtak.

A városi favámszedés ügyét, tekintettel arra, hogy az egész vámtarifa revízió alatt áll és ez is ahhoz tartozik, napirendről levették.

Benedek Keresztély körjegyző nyugdíját évi 1160 K-ba, özv. Gál Sándorné nyugdíját évi 168 K-ba állapították meg és Ádám Dénes nagygalamfalvi körjegyző nyugdíjazását is előző szolgálatainak beszámításával mondták ki.

A közigazgatási bizottság előterjesztésére feliratot intéznek a földmívelésügyi miniszterhez, hogy a székely munkások más vármegyékbe szállítása iránt tett intézkedéseit be- szüntesse.

Több kisebb-nagyobb fontosságú ügy letárgyalása után, a főispán megköszönve a bizottság érdeklődését, a közgyűlés d. u. 2 óra felé véget ért. A főtárgysorozatnak 171 és a pót-tárgysorozatnak 126 pontja volt. A jzók. hitelesítése ma, 2-án d. e. 10 órakor lesz.

Gazdasági Egyletünk közgyűlése.

Udvarhelyvármegye Gazdasági Egylete évi rendes közgyűlését kedden délelőtt Ugron Ákos főispán egyleti elnök vezetésével tartotta meg.

Nyugodt önértékeléssel jelenthette ki az elnök, hogy egyéves elnöksége alatt mindent megtett úgy itt, mint a felsőbb fórumnál, az egylet ügyeinek legjobb előrevitele érdekében. Valótlannak nyilatkozta, hogy a földmívelésügyi miniszterium előre meghatározott napibér ígérete mellett kívánta volna szerzőltetni a székely munkásokat a székelyországi hivataloknak megbízást adott volna. Ezt a téves híresztelést megakadályozandó, utasította a főszolgabírákat, minél szélesebb körben világossítsák fel a népet. A munkások vezetőit jövőre a kirendeltség végzi kizárólag. Szövetkezetek alakultak vármegyészerte. Ezeket ő is minden rendelkezésére álló módon támogatja. A kirendeltség több községe lakosságának tenyészállatokat vásárolt. Dörner Béla kir. intéző most is juhokat vásárol. A juhtenyésztés fejlesztésére alakult a juhturógyár is, de főképp a tejszövetkezetek sajtermelésének értékesítését tűzte feladatául. A nyert és nyerendő állami segéllyel lehetővé válik programját megvalósítani. Helytelen politika volna a gazdaság részéről, ha a sajt árát túlságosan magasra emelnék azon okból, hogy a turógyár így is megvásárolja. Ezen esetleges reményükben csalódnának, mert itt nem nyereszkes vállalat, hanem a tejszövetkezetek jövőjét biztosító intézményről van szó. A cselédtörvény, melynek revíziójánál egyletünk javaslatát is figyelembe vette a kormány, megszünteti a Dunántul tapasztalt rossz viszonyokat. A sztrájkra izgatottakat súlyosan fogják büntetni. Kéri a gazdákat, hogy csatlakozzanak az egylethez, legyenek tagjai s ezáltal önmaguk javára munkálkodjanak.

Az elnöki megnyitó után Hlatky Miklós titkár olvasta felterjedelmes, nagy gondnal és szaktudással írt jelentését. Valóságos tanulmány ez vármegyénk gazdasági életéből és figyelemre méltó utmutató, hogy gazdaságadalmunk milyen uton törekedik előre.

Szabó István, a főispán, Betegh Pál, Ugron Zoltán mind elismeréssel honorálják a titkár nagyszabású jelentését s annak az egylet költségén való kinyomtatását és a tagok közt leendő szétosztását javasolják. A közgyűlés ezt elfogadta és titkárnak jegyzőkönyvi közönméletet szavaz.

Ugron Zoltán megemlékezik a főispán elnökségéről, aki egy évvel ezelőtt fogadta el azt. Ezalatt minden téren tapasztaltuk, hogy ismeri helyzetünket és annak megfelelőleg teljes odaadással karolta fel ügyünket. A maga részéről ő (Ugron Zoltán) a közös vámterület híve, de örömmel látja az önálló vámterület híveinek közösügyes politikáját. A székely kirendeltséget támadja, noha az egyesület dédelgeti. Nem kívánja, hogy véleményében osztozzanak, de viszont olyan állapotot sem tűr, mint Háromszéken van, ahol a gazdaközönség közvéleménye megszűnt és abszolút hatalommal uralkodik a kirendeltség. Addig küzd, míg a miniszter jónak látja a kirendeltség helytelen eljárásait fõntartani. Továbbá a legelőre hajtandó borjúk megmérését ajánlja, a tejszövetkezetek január—február havi jövedelmességét ohajtja tudni, összehasonlítva a takarmányozás értékével. Sajnálatos veszi tudomásul a Magyar Földhitelintézet működésének vármegyénkbeli való bevonását. Itt a kormányt hibáztatja, hogy az intézet beterjesztett memorandumát nem intézte el a Székelyföldre kedvezően. Erős kritikát gyakorol a kirendeltség vezetőjének távolléte miatt. Ugye tekintet, mintha az egylet elől bujkálna és félne, hogy a kritikát nem állja ki működésével.

A főispán megjegyzi, hogy Dorner Béla intéző felsőbb helyről szigorú utasítást kapott az egylet gyűlésein való megjelenésre és reméli, hogy jövőre nem kerül el az egylet gyűléseit.

A Mezőgazdák Szövetkezetének részjegyeiből 4 drbot vesznek, ugyancsak koronajáradék papírokat is vásárolnak.

Hlatky Miklós terjesztette elő a pénztári jelentést a számvizsgáló bizottság ajánlatával, mely szerint a 109,995 K forgalommal bíró mérleg helyes és pontos összeállításáért jegyzőkönyvi elismerést indítványoz a bizottság. Egyhangulag vette tudomásul és járult hozzá a közgyűlés.

Dr Váró Géza ügyvéd az egylet ügyészenek választották.

Ugron Zoltán indítványára a miniszterhez felíratot intéznek Székelykeresztúr központtal nehéz igás lovakat tenyésztő szövetkezet létesítése iránt. Indítványozó indoklásával kapcsolatosan Dr Demeter Lőrinc szólalt fel s ennek az üdvös eszmének az egész vármegyére való kiterjesztését tartja szükségesnek. — Egyelőre a folyóvizek mellett állítják be s később alkaloni szerint kiterjesztik. Második indítványát, a keresztes helytelenítését illetően, Ugron Z. visszavonta.

Pálffy Dénes indítványára kimondta a közgyűlés, hogy 1000 koronával nyugati fajta marhákat vásárol s azokat Székelyudvarhely és környékén fogja kiosztani az egylet tagjai között. A gyulai vásárra a titkár, Cirules szaktanár és a törvh. állatorvos küldettek ki.

Több tárgy nem lévén, a gyűlés az elnök elzetésével vége ért.

KÜLÖNFÉLEK.

— Hihetetlen hírek.

Mondják: hogy május elsején, a hideg miatt karácsonyfákkal díszítették a házak kapuit;

mondják: hogy a kaszárnya előtt a krajcáros zsemlyét kupával mérik;

mondják: hogy vendéglőinkben nem szoktak sós vízbe teát főzni;

mondják: hogy a borvízes korszakban e héten egy egész alsószeknyát találtak;

mondják: hogy a vasárnapi értekezleten csoda történt, mert a helybeli lapok szerkesztői egy véleményen voltak;

mondják: hogy a szocialisták elhatározták, hogy ezután május hó 1-én minden évben ingyen fognak dolgozni valamely jótékony célra.

E hírek valódiságáért nem vállal felelősséget — a szerkesztőség.

— **Vármegyénk népnevelési bizottsága** hétfőn délután Ugron Ákos főispán elnökletével tartotta meg alakuló gyűlését, melyen a vármegye minden részéből jelen voltak a különböző felekezetek papjai, tanítói és a törvényhatósági bizottság kiküldöttjei. A főispán leendőletes szavakban mondotta el a nagyfotosságu célt, melyet ennek a bizottságnak feladatául tűzött ki Gróf Apponyi Albert közoktatásiügyi miniszter. Ezután Kiss Jenő felsőrákosi körjegyző olvasta fel a szervezés tervezetét. Majd a főispán megállapítja az értekezlet határozatképességét és Ember János tanfelügyelő mondotta el a szervezet előzményeit. Kissgyörgy Sándor unit. esperes üdvözlí az eszmét és kívánja a megvalósítását Dr Solymossy Lajos szolt még az ügyhöz s azután a főispán a bizottságot megalakultnak nyilváníttta. Végül a tisztviselői kart alakították meg. Alelnökök: Dr Solymossy Lajos és Soó Gáspár, főjegyző: Vajda Ferenc, aljegyzők: Péterffy Lőrinc és Gyermes Mihály, bizottsági tagok: Gróf Mikes János, Péter Károly, Kisgyörgy Sándor, Sándor István, Sebestyén Mózes, Raffay Domokos, Boér István al- és főesperesek, valamint Deák Miklós, Csia Kálmán, Lőrinczi

István, Papp Mózes, Sándor Mózes, Ugron Zoltán, Miklós György, Demeter Miklós, Gyuresovecz Károly lettek. Ezt a szűkebb körű bizottságot azonban még kiegészítik. A főispán azon reményének adott kifejezést, hogy a megalakult bizottság hazafias feladatát hiven teljesíti. Vármegyénkben — ugymond — igen fontos, hogy a különböző felekezetek vezetői minél gyakrabban érintkezzenek egymással és oda törekedjenek minden tényező, hogy a nép között a bizalmat kiszélesítse, megerősítse. Ennek ugy lelki, mint anyagi tekintetben meg lesz a kívánt eredménye s csakis így érhetjük el a székelység boldogulását. Köszöni a megjelenést és kéri a további támogatást. Az elnök szavait lelkes eljenzés követte.

— **Főispáni ebéd.** Ugron Ákos főispán minden alkalmat megragad, hogy a vármegye vezető köreit nemcsak a közelet, hanem a társadalom barátságos közeledésében is együvé tömörítse. Egyes alkalmak idején vendégszerető házához invitálja a különböző véleményen levőket és így kedvező alkalmat nyújt a szétágazó nézetek kiegyenlítésére. Ilyen kedves alkalom volt az e hó 29-én tartott törvényhatósági közgyűlés, melynek végeztével tíz bizottsági tagot tisztelt meg kitüntető vendégszeretettel. Az asztalfőn özv. Ugron Lázárné ő mellőtsága, a főispán viruló egészségben levő, köztiszteltben álló edes anyja foglalt helyet. Jobbról tarcsafalvi Pálffy Dénes, balról Gyárfás Endre v. orsz. képviselő ült. Ezután Sperker Ferenc, Daniel Lajos, Ugron Zoltán földbírtokosok, Papp Mózes tanár, Betegh Pál főszerkesztő, Szobotka Rezső főmérnök, Dr Demeter Lőrinc főszolgabíró, Csia Kálmán etédi ref. pap, Lántzky József, vasgyáros következtek. A házigazda helyét pedig maga a főispán foglalta el. Nevezetesen nap volt ez nemcsak a megjelent vendégekre, hanem a főispánra nézve is. Ekkor volt egyévesfordulója a főispán ünnepélyes beiktatásának. Nincs az a kérdés, mely vármegyénk közéletét érdekli, hogy ezalatt szó nem esett volna róla. Biztos alapja, reményt keltő záloga ez a jövőnek. Adja Isten, hogy főispánunk igaz székel, tetterős irányzata, minden vonalon diadalmaskodjék s egy test és lélekkel valjon vármegyénk a közjó elősegítése érdekében.

— **Alispánunk gyászja.** Vármegyénk derek alispánját, Dr Damokos Andort, súlyos csapás érte. Épen a hétfői megyegyűlés kezdetén kapta táviratilag a lesújtó hírt, hogy edes atyja a csernátoni Damokos Antal, a jog- és államtudományok tudora, nyug. kir. törvényszéki elnök, a III. oszt. vaskoronarend lovagja, az ő tordai ev. ref. egyház tiszteletbeli örökös főgondnoka, életének 74-ik évében, április hó 29-én, reggeli 3 órakor, hosszas szenvedés után, Marosvásárhelyen elhunyt. Egy érdemekben gazdag, társadalmi érintkezésében közszeretnek örvendő, általános emberszeretete és jótékonyága miatt mindenkitől szeretett, igazi férfi száll vele a sirba, a kit nemcsak elterjedt családja, de minden jó barátja és ismerőse igaz részvéte kíséri végső pihenőre. A megboldogult földi részeit május 1-én, d. u. 3 órakor, a gyászháznál tartott ima után Alsócsernátonba szállították és ott ma, május 2-én, délután 3 órakor helyezik el a családi sírboltba. A család gyászában mi is a legmélyebb részvétet osztozunk.

— **Halálozás.** Özvegy Matics Szilárdné életének 76, özvegyiségének 4-ik évében, április hó 29-én, este 7 órakor, jobblétre szenderült. Temetése május 1-én, délután 4 órakor volt, nagyszámu közönség részvétele mellett.

— **A „Polgári önképző és segélyző egylet”** vasárnap délután 2 órakor tartotta évi rendes közgyűlését, az

egylet helyiségében Solymossy Endre elnöke mellett. A szép számmal egybegyűlt tagok lelkes eljenzéssel fogadták az elnök megnyitó beszédét, melynek folyamán az egyesület fontosságát ismertette és a tagokat a további önképzésre buzdította. Elnök jelenti, hogy a közgyűlés az alapszabályok rendelkezése szerint hivatott össze, a tagok szép számmal jelenvén meg, megállapíthatja tehát a határozatképességet és bemutatja a közgyűlés napirendjét, melynek során elsőben felkéri a titkár, hogy terjessze elé jelenését az egylet 1906. évi működéséről. Csillag József titkár jelentését a közgyűlés tudomásul vette és fáradozásáért köszönetet szavaz neki. A pénztárnok beterjeszti az 1906. évről össze állított jelentését és ezzel kapcsolatosan a pénztárvizsgáló bizottság jegyzőkönyvét, melynek alapján a felmentvényt megadni javasolja. A vizsgáló bizottság és a választmány javaslata folytán Fischer Ferenc pénztárosnak a felmentvényt megadták és az egylet vagyonának kifogástalan kezeléséért köszönetet szavaztak neki. Olvasztik könyvtárnok jelentése az egylet könyvtár állapotáról; jelentés tudomásul vétetik és a könyvtárnoknak kötelessége buzgó teljesítéséért köszönet szavaztatik. Szabó József gazda jelentését köszönetnyilvánítás mellett tudomásul vették. A Csillag József titkár által bemutatott 1907. évi előirányzatot elfogadták. Elnök jelenti, hogy a tisztikar megbízatása lejárt és annak újból való megválasztása szükséges. Választási elnökül Vajda Ferenc lelkész, bizottsági tagoknak pedig Bíró István és Sándor Albertet ajánlja és a választás idejére 5 percre felfüggeszti a gyűlést. Szünet után Vajda Ferenc megtartta a régi tisztikar nagy érdemeit és ajánlja annak újból való megválasztását. Az előterjesztés szerint a régi tisztviselők egyhangú határozattal megválasztattak. Solymossy Endre elnöki székét újból elfoglalva, maga és tisztársai nevében megköszöni a bizalmat és kéri az egylet minden tagjának buzgó támogatását. Az elnök és a tisztikar megéljenzése mellett a közgyűlés azon határozattal rekeszti be, hogy a jegyzőkönyv hitelesítésével a legközelebbi választmányi ülés bizatik meg.

— **Gyermeknap.** Lapunk más helyén részletesebben számolunk be, a pünkösdi ünnepek alkalmával tartandó gyermeknap programjáról. E helyen csak arra akarjuk felkérni városunk társadalmának minden osztályát, hogy ragadjuk meg az önként kínálkozó alkalmat arra, hogy testvéri szeretettel, polgári megbecsüléssel, egymás iránt érzett őszinte tisztelettel csoportosuljunk a jótékonyaság zászlója alá. Használjuk, aknázunk ki az alkalmat arra, hogy az egymástól elválasztó korlátok önként, önmaguktól eltűnjenek; hogy társadalmunk minden osztályát egy gondolat, egy érzés vezérelje: hogy mindnyájan egyforma gyermekei, polgárai vagyunk e hazának és mindnyájunknak egyenlő kötelességünk szép bérce Székelyföldünket, megyénket és városunkat a kultúra, az ipar és kereskedelem terén a közjólet szolgálatában előbbre vezetni. Legyen ez az első lépés a társadalmi kapocs megszüntetésére olyan áldásos, hogy magvat képezhesse további nagy és nemes közhasznu munkálkodásnak.

— **Erdélyrészi vásárok.** Csütörtökön május 2-án Abrudbánya, Kovászna, Maroskece, Nagyilonda, 3-án Csernátfalva, Csikbánkfalva, Csekefalva, Csikszentmárton, Köszvényes, Lupsa, Nagyszeben; 4-én Felsőszállaspatak, Marosludas, Óradna, Százkézd, Székelykeresztúr, Zsibó; 5-én Algyógy, Görgényzentimre, Kolozsvár, Mezőőrmenyes, Szilágy-nagyfalva, Vojla; 6-án Borsa, Dobra, Kaca, Paszmos, Tasnád; 7-én Ma-

gyarrégen, Retteg; 8-án Farkaslaka, Nagyenyed, Oláhszentgyörgy; 9-én Kemer, Kézdivásárhely.

— **Vigalmi bizottsági ülés.** A f. évi május hó 20. an tartandó gyermeknap vigalmi bizottsága május hó 2-án, csütörtökön d. u. 4 órakor, a vármegyeháza kistermében gyűlést tart, amelyre a tagok ezen az uton is tisztelettel meghivatnak.

— **Városunk a pécsi kiállításon.** A pécsi országos kiállításon városunk is képviselve lesz, a mennyiben Petrányi Miklós, szakiskolánk kitűnő tanára saját tervezetű varrott asztalneműket küldött, melyek remek kivitelükkel bizonynyal nagy feltűnést fognak kelteni. Ugy tudjuk, hogy Salamon Kálmán faszobrász művésznök is részt vesz, nehány sikerült munkájával.

— **Áthelyezés.** A közoktatásiügyi miniszter Széll Imre erdőszentgyörgyi és Gellért Márton olaszteleki aliami tanítókat kölcsönösen áthelyezte.

— **A villamos mű kiépítése.** Bodó Ferenc városi mérnök a Ganz céggel egyetértőleg a városi villamos telep helyét a régi Árpád-utcai malom helyén jelölte ki. A gépházat Fekete Béni vállalkozó építi fel és az ehhez szükséges előmunkálátokat már meg is kezdte és így alapos a reményünk, hogy a villamvilágítás, — a várossal kötött szerződés értelmében, — november hóra átadatik a közhasználatnak.

— **Színházi hír.** Miután az a méltatlanság, mely lapunk szerkesztősége ellen, a társulat megérkezése előtt elkövetett és bennünket arra indított, hogy a társulat működéséről eddig tudomást se vegyünk, Heves Béla szinigazgató ur személyes, tapintatos és gavalléros intervenciója által jóvá tétetett, lapunk felelős szerkesztője szívesen beleegyezett, hogy fia Deréki János, a budapesti „Vigszínház” tehetséges fiatal tagja, két estén át városunkban, a szintársulatnál vendégszerepelhesen. A fiatal színész jövő kedden és szerdán azaz május hó 7-én és 8-án lép fel, az első este Herceg Ferenc „Gyurkovics lányok” kitűnő vigjátékában Horkai Feri, a második este Sudermann „Becsület” című remek színművében Robert szerepét játssza. A második este kitűnő jellemszínésznünknek Peterdi Sándornak a jutalomjátéka lesz, mely nem mindennapi műelvezetet fog nyújtani, mert ez alkalommal Traszt gróf szerepében Deréki Antal is bucsuzik 40 éves szinipályájától és így közönségünknek alkalma lesz azon ritka eseménynek tanuja lehetni, midőn apa és fiu egyszerre játszanak a világot jelentő deszkákon.

— **Hazai általános biztosító-társaság** (alapította Kossuth Ferenc) biztosít legmértányosabb feltételek mellett jég- és tűzkárokat ellen. Központi igazgatóság Budapesten, erdélyrészi vezérképviselőt Kolozsvárt; Udvarhelyvármegye részére főképviselet Székelyudvarhelyt, Kossuth Lajos utca 31. sz.

— **Bevásárlásoknál,** levelezéseknél, tudakozódásoknál a „Székely-Udvarhely” megfelelő rovataira hivatkozunk. Minden körben, kávéházban és vendéglőben kérjük e lapot, mely a székelység legégetőbb kérdéseit állandóan napirenden tartja. Közbirtokosságok, községek, hatóságok és egyesek a közérdeket szolgálják, midőn a „Székely-Udvarhely” hasábjain teszik közzé hirdeteiket. Ezt olvassák a legelőbben.

— **Az Udvarhelymegyei Tanító-Egylet** Homoródi járásköre Székelydályában folyó év május hó 22-én az állami iskolában gyűlést tart: Kezdeté d. e. 9 órakor a templomban imával. Targysorozat: 1. Elnöki megnyitó, 2. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása, hitelesítése. 3. Tanit Pataki Jozsef az V. VI. osztályban mértant. 4. Bírálát a tanításról. 5. Felolvasás. Tartja: Szath-

máry Lajos. 6. Szaval: Váry Elek. 7. Műenek. Előadják: Deák Mózes, Derzsi Géza, Kiss Mózes, Vári Elek. 8. Szabad előadás. Tartja: Székely Gábor. 9. Jelentések, indítványok. Az indítványok írásban adhatók be az elnökséghez, az ülés kezdete előtt fél órával.

— **Méhészeti tanfolyamok a Székelyföldön.** A m. kir. földmívelésügyi miniszterium által Marosvásárhelyen a tanítás céljainak megfelelően berendezett minta-méhesben az erdélyrészi méhtenyésztők számára az 1907. év nyarán 3 hetes időszaki tanfolyamok fognak tartatni és pedig május 27-től június 15-ig földmives kigazdák, június 30-tól július 20-ig lelkészek és végül július 21-től augusztus 10-ig bezárólag néptanítók részére. Céljuk ezen tanfolyamoknak, hogy az azokon részt vevők a méhtenyésztés gyakorlati, elméleti ismereteit és a kapár készítését elsajátítsák, hogy az edlgi szokástól eltérően okoszerűen és biztos kézzel üzhessék a mezőgazdaság ezen jól jövedelmező mellékágát. Egy-egy tanfolyamra 20—20 hallgató vétetik fel s ellátási segély képen a lelkészek, tanítók naponta és személyenként 2.50 koronát, a földmives kigazdák 1.50 koronát kapnak. Ezenkívül a távolabbról jövő hallgatók az utiköltségre is nyernek segélyt. A részt venni szándékozók felhívattak, hogy bélyegmentes kérésüket a Székelyföldi miniszteri kirendeltséghez címezve, a kigazdák községi elöljáróságuk ajánlásával, míg a lelkészek és tanítók felettes hatóságuk útján közvetlenül a miniszteri kirendeltséghez Marosvásárhelyre mielőbb nyujtsák be.

— **Vidéki városok vízvezeték-ügye.** Kormányzati körökben már régebben szemet szurt az a visszáshelyzet, hogy a vidéki városokat és községeket rendszerint külsőséges szempontok vezetik a városrendezés körül. Először színházat, villamosvilágítást, meg aszfaltot csinálnak s ami legelsőrendű közszükséglet, a csatornázás és vízvezeték, mindig legutoljára marad. A földmívelésügyi miniszterium akként vélt segíteni e visszásságon, hogy a vidéki városok és községek csatornázási, valamint vízvezetési terveit ingyen készítette el. Fontos bivatást töltött be azonban a miniszteriumnak ezzel foglalkozó osztálya, mint szakértő és ellenőrző tényező is, mert hazánkban még alig egy évtized előtt kizárólag külföldi szakemberekre voltunk utalva, ha vízvezetési ügyekről volt szó. Az osztályt el is halmozták tervezési munkákkal a városok és községek, viszont a tervek megvalósításával már keveset törődtek. Ezen azonban úgy segít a földmívelésügyi miniszterium, hogy jövőben csak az államsegélyt kapott és 10.000 lakoson aluli községek vízvezetési terveit fogja elkészíteni, míg a többieket teljesen a magánvállalkozáshoz utalja, fentartván a kormány felülvizsgálási és ellenőrzési jogát.

— **Adomány a Tanszermuzeumnak.** Az udvarhelyvármegyei tanítóegylet népiskolai tanszermuzeuma részére Révai—Stampfel budapesti könyvkereskedő cég kiadásában megjelent 33 kötet különböző népiskolai tankönyvet és egy népiskolai földrajzi atlaszt; Sándor Mózes kir. tanácsos, nyug. kir. tanfelügyelő 4 kötet neveléstani munkát; Deutsch Ignác és fia hatvani cukorgyára a cukorgyártás folyamatát szemléletesen feltűntető mintagyűjteményt 4 üvegben; Szénágy Béla budapesti papírgyáros a kiadásában megjelent papírpári termékek (rajztömbök, vázlattömbök, vázlatkönyvek, rajzfüzetek, hangjegyfüzetek és jegyzőkönyveket) feltűntető 73 drbból álló mintagyűjteményt és Bigler J. József budapesti papírnemű-gyár részvénytársaság, ugyanilyen 98 drbból álló mintagyűjteményt ajándékozott. Fogadják az adakozók ezen adományaikért a Tanszermuzeum nevében köszönetemet. Chalupka Rezső, osztályfőnök.

— **Változások a vasuti menetrendben.** Május elsejétől az Erdélyt érdeklő vasuti menetrendben következő változások történtek: Az eddig Kolozsvártól—Kolozskaráig közlekedő 544-es számú gyorsvonat most Székelykocsárdig fog közlekedni. Indul Kolozsvárról d. u. 1 óra 5 perckor. Érkezik Aranyosgyéresre 3 óra 29 perckor s itt csatlakozik a 4 óra 10 perckor induló tordai vonathoz Székelykocsárdra érkezik d. u. 4 óra 25 perckor. Vissza indul mint 541-es d. u. 4 óra 51 perckor s Székelykocsárdtól Kolozsvárra érkezik este 8 óra 21 perckor. A Kolozsvár—nagyvárad vonalon közlekedő 545. számú vegyes vonat, mely eddig csak Csucsáig ment, május 1-től egészen Nagyváradig közlekedik személyszállítással. Indul Kolozsvárról d. u. 1 óra 30 perckor; Nagyváradra érkezik este 8 óra 30 perckor, Nagyváradtól Csucsáig a reggeli időben egy új vegyes vonat lép életbe 548. szám alatt.

Nagyszeben és Vizakna-fürdő között az eddigi 3 vonatpáron kívül egy negyedik esti vonatpár lép életbe. A brassó—zernesti vonalon az előző években közlekedett kiránduló vonat június 1-től augusztus 31-ig újra életbe lép. A sepsiszentgyörgy—gyimesi vonalon az eddig csak Csikszeredától Gyimesig közlekedett vegyes vonat Sepsiszentgyörgy—Csikszereda között is életbe lép. A kis-küüllövölgyi helyiérdekű vonalon a 7301. és a 7302. számú fürdőidény-vonatok július 1-től augusztus 31-ig Küküllőszégtől Parajdig forgalomba helyeztetnek.

— **Elfogott zsebmetsző.** A székelykeresztúri vásárra jött Lázár János bardóci lakos három társával, a Szőke Károly korcsmájában lefeküdt, hogy nappali fáradalmait kipihenhesse. Éjjeli egy órakor azonban egy ismeretlen ember lopózott be hozzájuk, a ki Lázár ruháját felbontotta, hogy a zsebében levő 340 koronát tartalmazó pénzes tárcáját elloplja. Lázár ekközben felébredt álmából, a tettessel dulakodni kezdett, és erősen fogva tartotta, míg a többiek segélykiáltására a csendőrség megérkezett. A tettest, Buzás János székelymagyarosi illetőségű és székelykeresztúri születésű egyén személyében a csendőrség letartóztatta és miután tettét bevallotta a székelykeresztúri kir. járásbírósnak adták át további eljárás végett.

— **Bérmálási anyakönyv,** cédulák és az előkészítéshez szükséges füzetek kaphatók Betegh Pál és Társa könyv-, papir-, iró- és rajzszerkesztésében Székelyudvarhelyt.

— **Esküvő.** Gróf Bethlen Aurél, a Hazai általános biztosító társaság erdélyrészi kerületi felügyelőségének érdemes vezetője, legközelebb tartotta meg esküvőjét Rády Gildával Budapesten. Násznagyok Bánffy Dezső báró volt miniszterelnök és Lukács Sándor cs. és kir. kamarás voltak. Az esküvőn csáfordi Tóth Pál vezérigazgatóval élén, a Hazai biztosító központi tisztviselői kara és igen nagy előkelő közönség vett részt.

— **Konfirmációi emlék könyv** unitáriusok számára, az egyház összefoglalt történetével, illusztrálva. Irta Demeter Dénes karácsonfalvi pap. Kapható Betegh Pál és Társa könyvkereskedésében, Kossuth-utca 31. sz.

— **Szolgai állás havi bér és évi kötelezettség** mellett azonnal elfoglalható. Hol? Megmondja e lap kiadóhivatala.

— **Az Erdélyi Irodalmi Társaság** vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg rendes felolvasó ülést Kolozsváron, nagyszámu, előkelő közönség jelenlétében. Dr Szamosi János elnök jelent, hogy tiszteletbeli tagoknak megválasztották: Hory Bélát és Petelei Istvánt; új rendes tagokká: gróf Bánffy Miklóst, Dr Deák Albertet, Dr Déry Lajost, Lovassy Andort és Dr Török Istvánt. A program keretében Tarcsafalvy

Albert, lapunk kitűnő munkatársa, mint vendég olvasott fel megleghangú, lendületes verseket, melyeket a nagy közönség lelkesen és élénken megtapsolt.

— **Hirlapírók gyűlése.** A budapesti újságírók vasárnap e hó 28-án délelőtt 11 órakor Szatmáry Mór elnökle mellett gyűlést tartott a sajtóügyi ankénten tárgyalandó sajtótörvényreform tárgyában, melyen Günther miniszter képviselőjében Töry Gusztáv miniszteri tanácsos is részt vett. Ugyanezen ügyben az «Otthon» is tartott értekezletet Rákosi Jenő elnökletével. Elhátárolta, hogy az utólagos lefoglalásba sem mennek bele; ajánlják az újságírói kamara intézményét, elleneznek minden preventív intézkedést; a strómanokat meg kell szüntetni; a kiadó és újságíró közt levő viszonyt rendezni, a büntetéseket szigorítani. Egyebekben követelik, hogy a kormány az 1848-ki törvény nagylevit érintetlenül és a sajtószabadság jogait tiszteletben hagyja meg.

— **A képviselőház** április 29-ki ülésén harmadszori olvasásban elfogadták a szombaton letárgyalt törvényjavaslatokat. Utánna Hoitsy Pál előadó, ajánlta elfogadásra a közönségi kiadásokról szóló törvényjavaslatot. Holló Lajos, a függetlenségi párt nevében kijelenti, hogy a párt csak nehéz szívvel járul a javaslat elfogadásához, de megteszi, csak azért, hogy a törvény és rend itt is helyreálljon. A ház a javaslatot úgy egészében, mint részleteiben elfogadta. Kedden a képviselőház csak formális ülést tartott, azután tíz napig szünet lesz, mert a kiegyezési tárgyalások folytatása kedden ismét kezdődött, hova e napra Bécsből a szakminiszterek és referensek megérkeztek.

— **A helybeli unitárius egyház-**község harang alapja javára az egyházi előjáróság az alábbi kegyes adományokat vette és hálás köszönettel nyugtázza: László Mariska és Gotthárd Juliska gy.-ivén: Gotthárd Jánosné 10 K. Ilyés Miklós 5 K. Dolny Róbertné, öz. Sándor Dénesné, Graffius Róza, Dorosné, Gyarmaty Ferencné, Orbán Gergely, öz. Esehely Adolfné, Dr Szöllősi Ödön, Dr Varró Géza, Dr Solymossy Lajosné, Göllner Béláné, Zimni Ferenc, Emberyné, Szobotkáné, Leichter Gyula, Török Tamás Albertné, öz. Biró Sandorné, Jánosy P. Dózsané, Mihály Jánosné, Mántó Miklósné, Miklósi Károlyné, Szabó Nándorné, N. N. Petrányi Miklós, Maté Elz, Zonda Józsefné, N. N. Tompa Árpádné, Molnár Károlyné, Paál Sandorné, érszalaci Kovács Domokos 2—2 K. Nevelicsné, Bálint Györgyné, Nagy Irma, Félégházi Antalné, Kiss Daniné, Szabó Andrásné, Varga Árpádné, Kassayné, Martinovitsné, Kabdebó Józsefné, Bogácsi Mariska, Bokorné, Szibiáné Orbán Gergely, Daróczi Jánosné, Péterffy Istvánné, N. N.-né, N. N. N. N. Mark Albertné, Lukácsy Teréz, Burnász Mariska, Burgerné, Spányár Pál, Dézsy Balázs, 1—1 K. Sárközi Gyula, Katona Miklós, Ferentziné 60—60 f. Snakekné, Sándor József 50—50 f. Együtt 108 K 80 f. Az I. közlemény összege 144 K 20 f. E közlemény összege 102 K 80 f. Összesen 253 K.

Császárfürdő. Budapest, Nyári és téli gyógyhely a magyar irlalmasrend tulajdona. Elsőrangú kenes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő kényelmes iszapfürdők, uszodák, török, kő- és márványfürdők; hőlégszénsavas- és villamosvízfürdők. Ivó- és belégzési kura. 200 kényelmes lakosztály. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az Igazgatóság.

Kiadja: Betegh Pál és Társa újság-kiadó intézete.

Kiadó lakás. Bővebb felvilágosítás e lap kiadóhivatalában.

Héjjasfalva—székelyudvarhelyi helyi-érdekű vasut (Székelyvasut) részvénytársaság.

59—1907. szám.

Meghívó

a Héjjasfalva—székelyudvarhelyi helyiérdekű vasut (Székelyvasut) részvénytársaság, nak 1907. évi május 15-én (szerdán) d. u. 5 órakor Budapesten, V., Fürdő-utca 3. szám alatt (I. emelet) tartandó

rendes közgyűlésére.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és az 1906. évi mérleg végleges megállapítása.

2. Határozat a tiszta nyereség hovatfordítása iránt.

3. Határozat az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény tárgyában.

4. A felügyelő-bizottság megválasztása három évre.

5. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi javadalmazásának megállapítása egy évre.

Budapesten, 1907. évi apr. 26.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Kivonat az alapszabályokból:

Minden letett részvény egy szavazatra jogosít, de 100 szavazatnál több nem gyakorolható. Aki szavazati jogát gyakorolni kívánja, köteles részvényeit, a le nem járt szelvényekkel együtt Budapesten: a Magyar Általános Hitelbank-nál V.) Nádor-u. 12. sz.) vagy Székelyudvarhelyen: az Udvarhelymegye értékeit kezelő pénztárnál vagy Mm. Frankfurtban: a „Dresdner Bank“ nál legkésőbban 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt letenni. Az államkincstár ezen kötelezettség alól fel van mentve.

Tulipános vizsgai íráslapok

csinos nemzeti színű kerettel. *igen finom magyar* gyártmányu *papíros*on kizárólag

Betegh Pál és Társa

könyvnyomtató- és könyvkiadó-intezetében könyv- és papírkereskedésben Székelyudvarhelyt, Kossuth utca 31. sz. a. kaphatók. Vidéki megrendeléseket azonnal elintézik; mintákat bárhova készséggel küld.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Butorraktár.

Jól felszerelt kárpitos és butorraktárban (Székelyudvarhelyt Kossuth-utca 25. sz.) mindenféle butorberendezések, hálószoba, ebédlő és szalngarnitúrák a legelőnyösebb árban, külön divánok, asztalok, tükrök, vaságaly, mosdók stb. igen nagy választékban kaphatók. E körbe tartozó felszereléseket, saját érdekében áll mindenkinek raktárából beszerezni. Készséges szolgálattal:

Weisz Ármin

kárpitos és butorraktáros.

Nyomatott Betegh Pál és Társa könyvnyomtató intézetében Székelyudvarhelyt 1907.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.